

Komunikat prasowy
Luksemburg, 4 października 2021 r.

Unijna strategia leśna przyniosła pozytywne, lecz ograniczone rezultaty

W ostatnich 30 latach obszar zajmowany przez lasy w UE powiększył się, jednak stan tych lasów ulega pogorszeniu. Zrównoważone praktyki zarządzania to klucz do zachowania różnorodności biologicznej i do przeciwdziałania zmianie klimatu w lasach. W swoim sprawozdaniu specjalnym podsumowującym unijną strategię leśną na lata 2014–2020 oraz kluczowe obszary polityki UE w tej dziedzinie Europejski Trybunał Obrachunkowy zwraca uwagę, że w obszarach, w których UE ma pełne kompetencje do podejmowania działań, Komisja Europejska nie skorzystała z możliwości, by podjąć bardziej zdecydowane kroki, które zapewniłyby lepszą ochronę lasów w UE. Możliwe są przykładowo dalsze usprawnienia, jeśli chodzi o zwalczanie nielegalnego pozyskiwania drewna. Należy także w większym stopniu zadbać o to, aby działania dotyczące leśnictwa podejmowane w ramach rozwoju obszarów wiejskich skupiały się bardziej na różnorodności biologicznej i zmianie klimatu.

Środki finansowe z budżetu unijnego przeznaczone na obszary zalesione są dużo niższe niż te przeznaczone na rolnictwo, mimo że powierzchnia zajmowana przez lasy jest porównywalna z powierzchnią gruntów wykorzystywanych w celach rolniczych. Unijne środki finansowe na rzecz lasów stanowią mniej niż 1% budżetu WPR. Główny nacisk kładziony jest przy tym na finansowanie środków ochronnych oraz wspieranie nasadzeń i odbudowy lasów. 90% unijnych środków finansowych przeznaczonych na leśnictwo pochodzi z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

— Lasy stanowią wielofunkcyjną przestrzeń służącą celom środowiskowym, gospodarczym i społecznym. Proces ustanawiania ograniczeń ekologicznych, np. w zakresie wykorzystania lasów do celów energetycznych, wciąż trwa — powiedział Samo Jereb, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie. — Lasy mogą pełnić funkcję ważnych pochłaniaczy dwutlenku węgla i pomagać w ograniczaniu skutków zmiany klimatu, takich jak

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pożary lasów, burze, susze, utrata różnorodności biologicznej. Koniecznym warunkiem jest jednak dobry stan tych lasów. Za podjęcie bardziej stanowczych działań w celu zapewnienia odporności lasów odpowiadają Komisja Europejska i państwa członkowskie.

Kontrolerzy Trybunału ustalili, że w kluczowych strategiach politycznych UE rzeczywiście uwzględniono kwestię różnorodności biologicznej i zmianę klimatu, lecz wpływ tych strategii jest ograniczony. Przykładowo, mimo iż w rozporządzeniu UE w sprawie drewna zakazano wprowadzania nielegalnie pozyskiwanego drewna i produktów z drewna do obrotu w UE, wciąż odnotowywane są takie przypadki. W zakresie egzekwowania przez państwa członkowskie przepisów rozporządzenia dochodzi do uchybień. Często nie przeprowadza się skutecznych kontroli – także po stronie Komisji. Choć teledetekcja (dane z obserwacji Ziemi, mapy i zdjęcia geotagowane) ma ogromny potencjał jako narzędzie umożliwiające racjonalne kosztowo monitorowanie dużych obszarów, Komisja nie stosuje jednak tej technologii w sposób spójny.

UE przyjęła kilka strategii przeciwdziałania ubogiej różnorodności biologicznej i niezadowalającemu stanowi ochrony lasów w UE. Niemniej kontrolerzy Trybunału ustalili, że jakość środków ochronnych dotyczących siedlisk leśnych objętych dyrektywami jest nadal problematyczna. Mimo iż w 85% ocen siedlisk chronionych stan ochrony lasów w UE oszacowano jako zły bądź niezadowalający, większość środków ochronnych ma na celu raczej zachowanie aniżeli odtworzenie stanu lasów. W przypadku niektórych projektów dotyczących zalesiania kontrolerzy zwrócili uwagę na występowanie skupisk monokultury. Lepsza mieszanka gatunków drzew przyczyniłaby się do zwiększenia różnorodności biologicznej oraz odporności lasu na burze, susze i szkodniki.

Trybunał stwierdził, że działania w ramach rozwoju obszarów wiejskich tylko w nieznacznym stopniu wpływają na różnorodność biologiczną lasów i wzrost odporności na zmianę klimatu. Po części dzieje się tak dlatego, że wydatki na lasy są nader skromne (w praktyce 3% wszystkich wydatków na rzecz rozwoju obszarów wiejskich), i ponieważ występują uchybienia w koncepcji tych działań. Sam fakt istnienia planu urządzenia lasu – który jest warunkiem otrzymania finansowania z EFRROW – nie stanowi wystarczającej gwarancji, że środki zostaną wykorzystane do wspierania działań zrównoważonych pod względem środowiskowym. Ponadto wspólny unijny system monitorowania nie umożliwia pomiaru wpływu działań w zakresie leśnictwa na różnorodność biologiczną lub zmianę klimatu.

Informacje ogólne

UE przyjęła szereg umów międzynarodowych (Konwencję ONZ o różnorodności biologicznej oraz Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, w której ustanowiono cel zrównoważonego rozwoju nr 15), z którymi wiąże się obowiązek osiągnięcia wielu celów dotyczących bezpośrednio różnorodności biologicznej w lasach. Ponadto przepisy traktatów unijnych stanowią, że Unia Europejska musi działać na rzecz trwałego rozwoju Europy. Tymczasem w sprawozdaniu pt. „State of Europe’s Forests” z 2020 r. stwierdzono, że kondycja europejskich lasów ulega ogólnemu pogorszeniu. Również z innych sprawozdań i danych z państw członkowskich wynika, że stan ochrony lasów się pogarsza.

Komisja opublikowała nową strategię leśną UE w lipcu 2021 r.

Sprawozdanie specjalne nr 21/2021 pt. „Finansowanie unijne na rzecz różnorodności biologicznej i zapobiegania zmianie klimatu w lasach w UE – pozytywne, lecz ograniczone rezultaty” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu).

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502